

Päiväys
15.6.2026

1 (2)

Diaarinumero
418/03.04.04.04.20/2026

JULKINEN KUULUTUS

Valitus vesilain mukaisesta päätöksestä

Vesilain 15 luvun 3 §:n mukaan Vaasan hallinto-oikeuden on annettava lupaviranomaisen, valtion valvontaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vesilain nojalla antaman päätöksen sekä ojitustoimituksessa annetun päätöksen johdosta jätetty valitus tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Tieto kuulutuksesta on julkaistava hankkeen vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

15.6.2026

Valituksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulituksen julkaisemisajankohdasta.

Valituksen tiedoksisaantipäivä on 22.6.2026.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuteen on jätetty valitus Lupa- ja valvontaviraston päätöksestä 17.3.2026 nro 108/2026 (hallintopakko Maatiaiskosken saattamiseksi vesilain mukaiseen tilaan, Sysmä).

Valitusasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja valitus pidetään nähtävillä 15.6. – 13.7.2026 Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla (<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/yleistiedoksiannot-ja-julkiset-kuulutukset/hallinto-oikeuden-julkiset-kuulutukset/>). Hallinto-oikeuden verkkosivuilla valitus on ilman liitteitä. Tieto kuulutuksesta on julkaistava Sysmän kunnassa.

Hallintolain 62 b §:n mukaan julkisen kuulutuksen ja kuulutettavan asiakirjan tiedot julkaistaan, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Henkilötiedoista julkaistaan kuitenkin ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot.

Mahdollisuus vastineen antamiseen

Vaasan hallinto-oikeus varaa asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, tilaisuuden vastineen antamiseen. Mahdollinen vastine tulee toimittaa hallinto-oikeuteen **viimeistään 13.7.2026**. Vireillepanijalle ja viranomaisille varataan erikseen tilaisuus vastineen antamiseen.

Vastineeseen on merkittävä sen tekijän nimi, postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite. Vastineessa on ilmoitettava asian diaarinumero 418/2026.

Kiinteistön osaomistajaa pyydetään antamaan tieto kuulutuksesta myös kiinteistön mahdollisille muille omistajille ja haltijoille.

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

Vaasan hallinto-oikeudelle

Valitus

Asia Hallintopakko Maatiaiskosken saattamiseksi vesilain mukaiseen tilaan, Sysmä

Valituksenalainen päätös

Lupa- ja valvontaviraston 17.3.2026 antama päätös 108/2026, LVV-U/19858/2026

Ratkaisullaan Lupa- ja valvontavirasto määrää, Maatiaiskosken padon omistajat panemaan Lupa- ja valvontavirastossa vireille hakemuksen luvan saamiseksi Maatiaiskosken padon purkamiselle tai pysyttämiselle.

Lupahakemus on pantava vireille kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun tämä päätös on saanut lainvoiman. Lupa- ja valvontaviranomainen asettaa päävelvoitteen täyttämiseksi omistajille juoksevat uhkasakot.

Valittajat

Maatiaiskosken Voimalaitos Ky, Y-tunnus 0406475-7/
[REDACTED]
[REDACTED]

**Asiamies ja
prosessiosoite**

[REDACTED]
Paasi & Kivi Oy
[REDACTED]

Valituksen sisältö

Maatiaiskosken padon omistajat vaativat, että Lupa- ja valvontaviraston päätös kumotaan kokonaisuudessaan ja valtion valvontaviranomaisen tekemä hallintopakkehakemus hylätään.

Mikäli hallinto-oikeus vastoin käsitystämme katsoo, että Lupa- ja valvontaviraston päätös olisi lainmukainen ja velvoite pysytetään, niin toissijaisesti vaadimme, että hakemuksen jättämiseksi määrätty kuuden kuukauden määräaika pidennetään 18 kuukauteen ja, että uhkasakon asettamispäätös kumotaan.

**Valituksen perusteet,
päävelvoite**

Päätös on lainvastaisena kumottava. Uudistamme kaiken aikaisemmin päämiestemme puolesta lausutun ja vaaditun ja toteamme lisäksi seuraavaa:

Hallintopakolle ei ole oikeudellisia edellytyksiä

Padon laillisuuskyseminen on jo kertaalleen ratkaistu

Padon laillisuus on jo kertaalleen tutkittu. Vesioikeuslain mukaisena laillisuusvalvontaa harjoittavana toimivaltaisena viranomaisena Mikkelin lääninhallitus on 11.5.1962 antamallaan lainvoimaisella päätöksellä hylännyt hakemuksen, jossa on a) kiistetty Maatiaiskoskessa sijaitsevien vesilaitosten omistajien padotusoikeus, sekä b) vaadittu toimitettavaksi katselmus padon laillistamiseksi.

Ratkaisu on perustunut vesioikeuslain 6 luvun 18 §:n, sekä vuoden 1961 vesilain 22 luvun 6 ja 9 §§:n. Lääninhallituksen päätökseen on oheistettu valitusosoitus.

Hallintopakolla määrätty hakemusasia on vireillä Lupa- ja valvontavirastossa

Lupa- ja valvontaviraston hallintopakko päätös on lainvastainen myös sen vuoksi, että lupaviranomaisella ei ole oikeudellista toimivaltaa antaa hallintopakkopäätöstä asiassa, jossa ”hallintoalamainen” on toiminut valvontaviranomaisen antaman kehotuksen määräämällä tavalla ja saattanut vaaditun lupa-asian vireille.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus oli vesilain 14 luvun 2 §:n nojalla 3.9.2024 päivätyllä kirjeellä kehottanut padon omistajia saattamaan ”Maatiaiskoski vesilain mukaiseen tilaan” ja panemaan vireille vesilain mukainen lupahakemus. Lupahakemus jätettiin Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 27.2.2025.

Hankkeeseen liittyvien kiinteistöjen ja rakennelmien haasteellisten omistussuhteiden selvittäminen hiukan viivästytti hakemuksen jättämistä alkuperäisestä määräajasta, 1.1.2025.

Aluehallintovirasto otti hakemuksen tutkittavaksi ja hakemuksen jättämistä seuraavana päivänä saimme lupaviranomaiselta vahvistuksen siitä, että hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa. Ensimmäisen täydennyspyynnön aluehallintovirasto toimitti meille 13.6.2025. Kirjeenvaihto on siitä lähtien jatkunut aina tähän päivään asti.

Haluamme huomauttaa, että pidimme ELY-keskuksen ajan tasalla määräaikaan liittyvistä haasteista ja hakemuksen etenemisestä. ELY-keskus kannusti ja ohjeisti meitä hakemuksen laadinnassa omissa vastauksissaan sähköpostitse. Mahdollisista hallintopakkoon liittyvistä valmisteluista meille ei kerrottu. Ohjeistaminen jatkui hakemuksen jättämiseen asti, ja myös sen jälkeen, kun ilmeni, että emme kykene hankkimaan kaikkia asiakirjoja asetettuun määräaikaan mennessä.

Kirjelmän liitteeksi oheistamme hakijan ja ELY-keskuksen välistä sähköpostikirjeenvaihtoa.

11.2.2025 ilmoitimme Hämeen ELY-keskukselle hakemuksen olevan valtakirjoja lukuun ottamatta valmis. Vielä saman päivän antamassaan vastauksessa ELY-keskus kiitteli tiedosta ja ilmoitti olevansa tyytyväinen, että asia etenee.

Joen ylittävä pato liittyy olennaisena rakennelmana kalatiesuunnitelmaan. Koska vesilaitoksen ja padon laillisuus oli jo kertaalleen lainvoimaisella viranomaispäätöksellä tutkittu laitimamme hakemus keskittyi itse kalatiesuunnitelmaan ja siihen tarvittavaan lupaan.

Kalatiehakemukseen liittyvät täydennyspyynnöt ovat tähän asti keskittyneet lähinnä virtaamatietoihin ja teknisiin kysymyksiin. Vaadittaessa olemme luonnollisesti valmiita esittämään näyttöä padon laillisuudesta myös kalatiehakemuksen yhteydessä.

Hallintopakkohakemuksesta saimme tiedon, vasta kun aluehallintovirasto lähetti meille selityspyynnön 14.4.2025. Myöhemmin meille selvisi, että Hämeen ELY-keskuksella oli pannut hallintopakkohakemuksen vireille jo 5.2.2025.

Olemme järkyttyneistä viranomaisen ankarista hallintopakkotoimista erityisesti siksi, että ELY-keskus ohjeista meitä kehittämään antamansa kehotuksen mukaista hakemusasiaa vielä senkin jälkeen, kun he olivat meitä informoimatta panneet hallintopakkohakemuksen jo vireille. Olimme luonnollisesti siinä uskossa, että hanke kokonaisuudessaan etenee vesilain mukaisena hakemusasiana.

Pidämme myös erikoisena sitä, että lupaviranomaisen lähettämässä kalatiehen liittyvissä asiakirjoissa ei ole mitään mainintaa vireille saatetusta hallintopakkoasiasta.

Hallintopakon osalta olennaista on se, että koska asiakas on noudattanut valvontaviranomaisen vesilain 14 luvun 2 §:n mukaista kehotusta Lupa- ja valvontaviranomaisella ei ole toimivaltaa ryhtyä vesilain 14 luvun 4 §:n mukaisiin hallintopakkotoimiin.

Padolla on vesioikeudellinen lupa

Padon omistajat ovat esittäneet tarvittavan näytön padon lupahistoriasta, padon laillisuudesta, sekä siitä, että heillä on oikeus nauttia padotusoikeudesta.

Se, että lupahistorian varhaisista ratkaisuista padon tarkkaa sijaintia ei voida täysin yksiselitteisesti esittää, ei poista viranomaispäätöksistä ilmenevä padonomistajien padotusoikeutta eikä viranomaisratkaisuissa vahvistettua padon laillisuutta. Padonomistajien padotusoikeutta ja padon laillisuutta ei poista myöskään se seikka, että padotusoikeudesta on viranomaispäätösten rinnalla tehty myös sopimuksia.

Lupahistoriaa valaisevat asiakirjat ovat mukana tapauksen asiakirja-aineistossa.

Vireillepanija oletti hakemuksessaan, että pato on rakennettu vuoden 1902 vesioikeuslain ollessa voimassa. Menettelyn aikana padonomistajat ovat kuitenkin näyttäneet, että pato on rakennettu ennen vuoden 1902 vesioikeuslain voimaantuloa. Antamissaan vastaselityksissä myös valvontaviranomainen näyttää käsittelyn myöhemmässä vaiheessa myöntävän sille ajatukselle, että pato on rakennettu ennen vuoden 1902 vesioikeuslakia.

Valvontaviranomainen pitää patoa kuitenkin edelleen laittomana. Ensin perusteluina esitetään, että kyseessä on ollut kaksi erillistä patoa ja hiukan myöhemmin väitetään, että pato on laittomassa tilassa sen vuoksi, että alun perin sallittua padotuskorkeutta on ylitetty.

Tapauksen asiakirjanäyttö osoittaa, että pian vuoden 1857 pidetyn katselmustoimituksen jälkeen joen yli rakennettiin yhtämittainen pato. Kahdella erillisellä padolla ei olisi saavutettu haluttua padotusta.

Lupa- ja valvontavirasto esittelee päätöksen perusteluissa valtävylän sulkemista koskevaa lainsäädäntöhistoriaa. Katsauksen mukaan ennen ns. vanhaa vesilakia oli voimassa vesioikeuslaki, joka on annettu 23.7.1902. Ennen vesioikeuslakia olivat voimassa rakennuskaari (2/1734) ja 23.3.1868 annettu asetus veden johdoista ja vesilaitoksista.

Katsauksesta ilmenee, että vesioikeuslain ja sitä vanhempien säädösten pääsäännön mukaan valtävylää ei saanut sulkea. Toisaalta kaikissa em. säädöksissä oli myös poikkeussäännöt, joiden perusteella sulkemiskielto ei ollut ehdoton. Lisäksi vesioikeuslain 1 luvun 8 §:n mukaan ennen vesioikeuslain voimaantuloa laillisesti vesistön sulkeneella tai padonneella oli oikeus nauttia oikeudesta edelleenkin.

Vireillepanijan ilmoituksen mukaan padon rakentamisaika ei ole viranomaisen tiedossa. Valvontaviranomaisen tapaan myös lupaviranomainen näyttää lähtevän siitä ajatuksesta, että joen ylittävä pato on rakennettu vuoden 1902 vesioikeuslain aikana ja sen vuoksi

padon rakentamiseen olisi vaadittu nimenomaan vesioikeuslain mukainen lupa.

Perusteluiden mukaan koko uoman ja sen valtaväylän sulkeva pato on rakennettu vuosien 1857 ja 1909 välisenä aikana. Lisäksi päätöksessä todetaan, että ”Varhaisin tieto koko uoman sulkevasta padosta on 15.9.1909 padosta otettu valokuva”

Oudoksumme sekä valvonta- että lupaviranomaisen arviota padon rakentamisajankohdasta. Käytettävissä olevien asiakirjojen perusteella viranomaisten tiedossa on jo pitkään ollut, että joen sulkeva pato on ollut paikallaan vuodesta 1858 alkaen ja joka tapauksessa ainakin ennen vuotta 1889.

Mikkelin lääninhallitukselle 26.4.1962 osoitetussa Tie- ja vesirakennushallituksen antamassa lausunnossa asiasta todetaan seuraavaa:

”Mitään tietoa ei ole siitä, milloin pato koko joen poikki rakennettiin, mutta ainakin v. 1889–1890 toimitetun uittokatselmuksen aikana tuollainen pato oli jo olemassa.”

Kyseessä on silloisen TVH:n pääjohtaja M. Niskalan ja silloisen yli-insinööri S. Jaatisen allekirjoittama lausunto, joka Mikkelin lääninhallituksen pyynnöstä on virka-apuasiana annettu lääninhallitukselle. Lausunnon sisällön oikeellisuutta ei ole mitään syytä epäillä vaan sitä on pidettävä luotettavana.

Kirjelmän liitteeksi oheistetaan kokonaisuudessaan Tie- ja vesirakennushallituksen antama lausunto 26.4.1962.

Lupa- ja valvontaviraston päätöksen perusteluissa ohitetaan täysin kyseinen Mikkelin lääninhallituksen 11.5.1962 antama päätös. Myöskään Puulan vedenpinnanlaskua vuodelta 1854, sekä sen suoraa yhteyttä vuoden 1857 katselmustoimitukseen ja sitä seuranneeseen joen sulkevan padon rakentamiseen, siinä ei käsitellä.

Ylimuistoinen nautinta

Joen ylin ulottuva pato ja siihen liittyvä padotusoikeus on ollut ainakin 138 vuotta (vuodesta 1888) saman omistajatahon hallinnassa. Näin pitkäaikainen loukkaamaton omistajanhallinta antaa padon omistajille vahvaa suojaa myös viranomaisten vaatimuksia vastaan.

Valituksen perusteet, asetettu määräaika

Hakemuksen vireille panemiseen asetettu kuuden kuukauden määräaika on kohtuuttoman lyhyt, kun otetaan huomioon, että lupahakemukseen vaadittavan suunnitelman ja siihen liittyvien selvitysten, teknisten piirustusten, hankevaikutusten, sekä kaikkien muiden asiaan liittyvien seikkojen tutkiminen on pienvesivoimaa harjoittavalle toiminnanharjoittajalle melkoinen ponnistus. Esitämme, että asetettu määräaika pidennetään 18 kuukauteen.

**Valituksen perusteet,
uhkasakko**

Ottaen huomioon, että padonomistajat ovat jo panneet vireille kalatien lupahakemuksen ja ovat muutoinkin osoittaneet valmiutensa toimia hyvässä yhteistyössä viranomaisten kanssa uhkasakon asettaminen on tässä asiassa ilmeisen tarpeetonta.

Lisäksi on täysin ilmeistä, että padonomistajat ovat toimineet hyvässä uskossa, eikä lakia tai määräyksiä ole rikottu tietoisesti.

Asetetut uhkasakot ovat kaiken lisäksi suhteettoman ankaria.

Valituksen täydentäminen ja vastaselityksen antaminen

Padon omistajat varaavat itselleen oikeuden myöhemmin täydentää valitustaan sekä liittää siihen asiantuntijalausuntoja.

Lisäksi pyydämme, että padon omistajille varataan tilaisuus antaa vastaselitys mahdollisten lausuntojen ja vastineiden johdosta.

Päätöksen lähettäminen

Vaasan hallinto-oikeuden päätös pyydetään lähettämään valittajalle etusivulla mainittuun osoitteeseen ja sähköpostilla asiamiehelle

Sysmässä 15. päivänä huhtikuuta 2026

MAATIAISKOSKEN VOIMALAITOS KY

Laati

██████████
OTK, varatuomari

Liitteet

Jäljennös Lupa- ja valvontaviraston päätöksestä 17.3.2026
Valtakirjoja, 2 kpl
Kopioita sähköpostikirjeenvaihdosta ██████████ ja ELY-keskuksen
välillä, 3 kpl
Kopio Tie- ja vesirakennushallituksen 26.4.1962 antamasta lausunnosta
Kopio Mikkelin lääninhallituksen päätöksestä 11.5.1962